

ประเพณีสารทเดือนสิบเมืองนครศรีธรรมราช

พัชรินทร์ ลั้งแทกุล

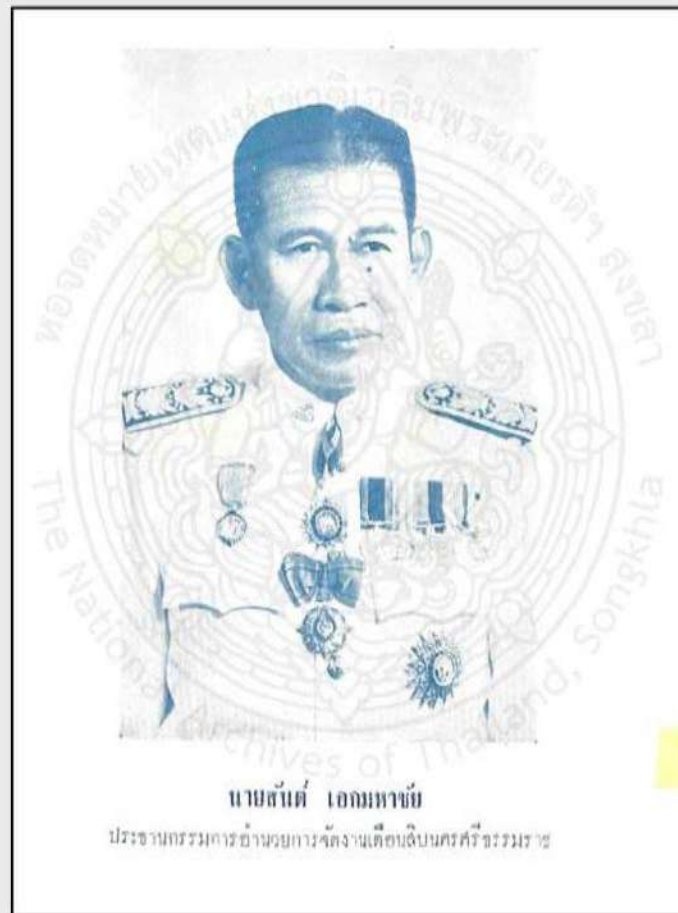
ประเพณีวันสารทเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับอิทธิพลด้านความเชื่อมาจากทางศาสนาพราหมณ์ ผสมผสานกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาซึ่งเข้ามาในภายหลัง โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ดวงวิญญาณของบรรพชนและญาติที่ล่วงลับ ที่ได้รับการปล่อยตัวมาจากนรกที่ตนต้องจองจำอยู่ เนื่องจากผลกรรมที่ตนได้เคยทำไว้ตอนที่ยังมีชีวิต ประเพณีสารทเดือนสิบ จะมีขึ้นในวันแรม ๑ ค่ำ ถึงแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบของทุกปี ซึ่งส่วนใหญ่จะตรงกับเดือนกันยายน แต่ส่วนใหญ่จะนิยมทำบุญในช่วงวันแรม ๑๓ – ๑๕ ค่ำ มากกว่า เชื่อกันว่าวิญญาณของบรรพบุรุษจะได้รับการปล่อยตัวจากนรกในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ มายังโลกมนุษย์ เพื่อมาขอส่วนบุญจากลูกหลานญาติพี่น้องที่ได้เตรียมการอุทิศไว้ให้ หลังจากนั้นก็จะกลับไปยังนรกในวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นประเพณีที่มุ่งทดแทนพระคุณของบรรพบุรุษ แม้ว่าจะล่วงลับไปแล้วก็ตาม ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวไทยทุกคนควรต้องยึดถือปฏิบัติ รวมทั้งปลูกฝังให้อนุชนรุ่นหลัง ได้ปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ ไป เพราะอย่างน้อยหากคนเราระลึกถึงเรื่องเปรต ก็จะสำนึกถึงบาปบุญคุณโทษ รวมทั้งการแสดงออกซึ่งความกตัญญูต่อบุคคลที่เป็นหัวใจสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข จะสังเกตพบว่าลูกหลานที่ไปทำงานต่างจังหวัดจะเดินทางกลับภูมิลำเนาเพื่อมาร่วมทำบุญวันสารทเดือนสิบอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับบรรพบุรุษของตนเองอย่างพร้อมเพรียงกัน

“งานเทศกาลเดือนสิบเมืองนครศรีธรรมราช” จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ โดยจัดที่สนามหน้าเมืองนครศรีธรรมราช ถนนราชดำเนิน ในสมัยที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (สิน เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาเงินสร้างสโมสรข้าราชการหลังใหม่ เนื่องจากอาคารหลังเดิมชำรุด^๑ เพราะสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๑ สมัยที่พระยาตรังภูบาล (ถนอม บุญยกเหตุ) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมด้วยพระภัทรวาทินกรมการุญ (เอื้อน ภัทรวาทิน) ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกศรีธรรมราชสโมสร (สโมสรข้าราชการ) และผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกันจัดงานขึ้น ในการจัดงานครั้งนี้มีการออกร้าน กีฬาชนโค ยิงเป้า บิงโก เล่นส่บ้า ขกมวย และการแสดงมหรสพต่าง ๆ จัดงาน ๓ วัน ๓ คืน เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑๒ ค่ำ ถึงวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ โดยเก็บค่าผ่านประตูผู้ใหญ่คนละ ๑๐ สตางค์ เด็กคนละ ๕ สตางค์ มีรายได้จากการจัดงานครั้งนี้ประมาณสามพันบาท สโมสรข้าราชการจึงได้เริ่มก่อสร้างขึ้นแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๖๙^๒

***นักจดหมายเหตุชำนาญการ หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สงขลา

^๑ ชุนอาเทศคดี “ความเป็นมาของงานเดือนสิบ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ” เดือนสิบ ๒๒ ที่ระลึกในการจัดงานเดือนสิบ ประจำปี ๒๕๒๒ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช หน้า ๕๐-๕๑.

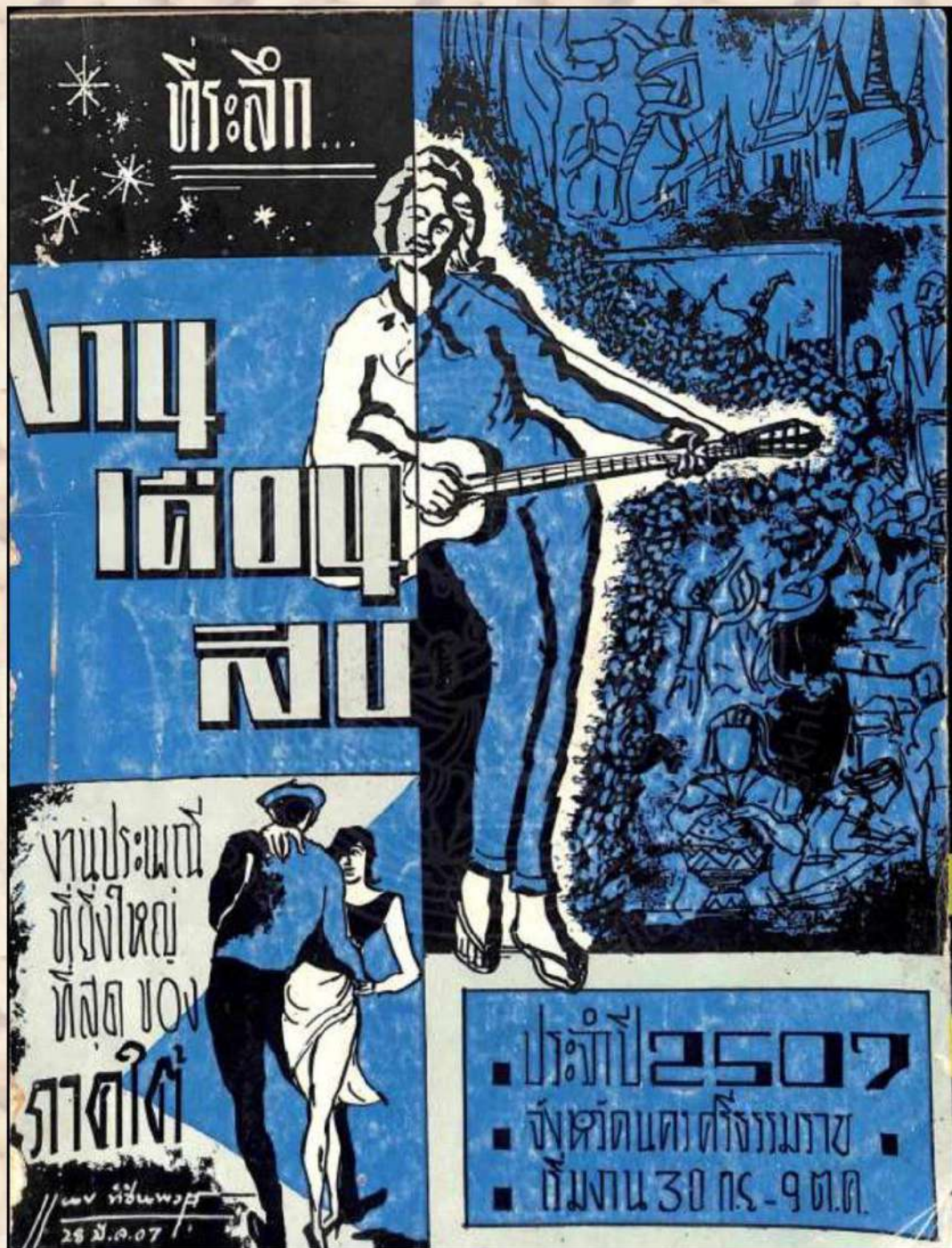
^๒ ดิเรก พรตตะเสน “ประเพณีบุญสารทเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช” “วิชา : ฉบับชีวิตปกซีดี ๒(๑) : ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๙.

การจัดงานในครั้งต่อ ๆ มา ศรีธรรมราชโมสรเป็นผู้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ ต่อมาก็มีผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราชและคณะมาเป็นผู้ดำเนินการจัดงาน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๘๒ จังหวัดได้มอบหมายให้เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชเป็นเจ้าภาพ เพื่อจะได้นำรายได้ไปใช้การดำเนินงานของเทศบาล งานสาธารณะประโยชน์ และปรับปรุงแหล่งโบราณสถานในตัวเมืองนครศรีธรรมราช^๓ การจัดงานหยุดได้ไปในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง มาจัดอย่างเต็มรูปแบบอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายสันต์ เอกมหาชัย) เป็นประธานการจัดงาน^๔ และจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี แต่เปลี่ยนเป็น ๕ วัน ๕ คืนบ้าง ๗ วัน ๗ คืนบ้าง

^๓ ปรีชา นุ่นสุข. “สารทเดือนสิบมรดกทักษิณ” อ.ส.ท. ๒๑ (๒) : ๗๐, กันยายน ๒๕๒๓.

^๔ ดิเรก พรตตะเสน. เรื่องเดียวกัน. หน้า ๒๘.

หนังสือที่ระลึกการจัดงานประเพณีสารทเดือนสิบ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗

จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒๓๕

งานเทศกาลเดือนสิบ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประจำปี ๒๕๐๗

//

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรักษาประเพณีทำบุญวันสารทไทยของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเคยมีสืบเนื่องมาแต่บรรพกาล และเพื่อความสนุกว้างขวางของชาวเมืองในงานเทศกาลเดือนสิบ
๒. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้นำเที่ยวในงานได้ชมโบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถาน และนิทรรศการพระบรมธาตุอันศักดิ์สิทธิ์
๓. เพื่อเผยแพร่นโยบายของรัฐบาล นโยบายการส่งเสริมกิจการ และสถิติงานของหน่วยงานราชการต่างๆ อันจะก่อให้เกิดการประสานงานด้วยดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาลยิ่งขึ้น
๔. เพื่อจัดสรรรายได้จากงานนี้ ไว้บำรุงสาธารณประโยชน์บางอย่างภายในจังหวัด โดยไม่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดิน
๕. เพื่อส่งเสริมพละการงานและความสามัคคี คำนึงหาประชาชนและนักเรียน

สถานที่จัดงาน

ณ บริเวณสนามหน้าเมือง นครศรีธรรมราช

กำหนดการจัดงาน

เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๗ ถึงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๐๗ รวม ๓๐ วัน ๓๐ คืน

กิจการที่จัดให้มีในงาน

๑. การออกร้านของหน่วยงานราชการส่วนจังหวัด ของฝ่ายทหาร ของอำเภอ และเทศบาลทุกแห่ง ของโรงเรียนต่างๆ ของหน่วยงานราชการอื่นๆ และร้านของพ่อค้า ประชาชน องค์การ บริษัท ห้าง ร้าน ตลอดจนสมาคมต่างๆ ฯลฯ

๒. พืชสังข มีการทำบุญตักบาตรเช้าวันเปิดงาน
๓. มีมหรสพต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ลำตัด ลิเก รำวง และรายการต่างๆ
๔. มีการประกวด การตกแต่งร้าน ประกวดพืชผักสวนครัว สัตว์เลี้ยง และประกวดนางสาวพนาวันดี ฯลฯ
๕. การแสดงวิพิธทัศนาของโรงเรียนต่างๆ
๖. การกีฬาประชาชนและนักเรียน
๗. การกีฬาสมัครอาชีพ
๘. การเผยแพร่การแสดงกิจกรรมต่างๆ ของกระทรวงทบวงกรม ซึ่งมีส่วนราชการอยู่ในส่วนภูมิภาค อันเป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอันมากประการ

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๖

คำขวัญงานเดือนสิบ ๒๕๐๗

“ทศโลก ทศเวท”

เมื่อเรากัดประทุษร้ายผู้อื่น จะเป็นทางใดก็ตาม เท่ากับเราประทุษร้ายจิตใจและ
ร่างกายของเราด้วย

จงมาร่วมดำเนินคดีกับผี ความสามัคคีทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย.

พันเอก บุญอัฐ อนันต์

ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล มณฑลทหารบกที่ ๕
และหัวหน้ากรมแพทย์ใหญ่ กองพลทหารบกที่ ๕

งานเดือนสิบเป็นคุณอีกต่างหากอันสำคัญประจำมืองจังหวัดนครราชสีมา ชุ่ม
กตัญญูในความเมตตา พุดอง ของประชาชนทศภาคใต้ บรรดาข้าราชการ, ทหาร, ตำรวจ
พ่อค้า, ประชาชน มีโอกาสได้แสดงออกถึงความสามัคคี และทำงานประสานร่วมกัน
“ร่ายยาแปดขันธ์จะเห็นได้เด่นชัดในงานเดือนสิบนี้ และจะสะท้อนให้เห็นไปจนถึงมี
นิยามสงครามด้วยว่า ถ้า “โกรรรน โกรรรด้าว แคนไทย” พวกเราชาวนครฯ จะเป็น
“ไทยรบจนสุดใจ สุดคน” ไม่แพ้ใคร.

พันโท จารุ จาติกวณิช

ผู้บังคับกองพันทหารบกที่ ๕ กรมผสมที่ ๕
กัณฑ์จวอ นครราชสีมา

“ความตั้งใจ”

“ความอดทน”

เป็นผู้มีชื่อในการปฏิบัติงานของข้าราชการ.

นายแพทย์ อธิ ลิ้มวณิช

นายแพทย์ชำนาญพิเศษจังหวัดสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

การจัดงานในแต่ละปีคณะกรรมการจัดงานจะแถลงวัตถุประสงค์ของการจัดงาน กิจกรรมภายในงาน แต่ที่น่าสนใจคือ
ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดจะร่วมกันเขียนคำขวัญงานเดือนสิบไว้ด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการทำ
ความดี ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี แนวทางการดำเนินชีวิต เป็นต้น

พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศส ทรงสังเกตเห็นข้าราชการบริพาร โฮ โถง ใช้จ่าย
เงินสุรุ่ยสุร่ายตามพระองค์ ต้องตกอยู่ในกรงเล็บของผีโกลิถัสน์ ได้ทรงตระหนักว่าข้าราชการ
บริพารเหล่านั้นมีความโฮ โถงเพียงแต่ภายนอก แต่ภายในเป็นคนที่ยากจนแล้ว พระองค์
จึงทรงรับสั่งว่า

“เกร็ดเล็กประทีปทุกตัว โกลิถัสน์ เปรียบดังเชือกประทีปทุกตัวแขวนคอโกลิถัสน์”

หากข้าราชการบริพารของพระเจ้าหลุยส์ ยังมีตกค้างอยู่ในนครศรัทธาธรรมราช และต้อง
การจะผ่อนคลายเป็นเชือกที่ประทีปคอยอยู่ให้หลุดไป มีทมิฬชาวเยอรมันสองคนแนะนำไว้ว่า
วิธีการที่ทรงเป็นเครื่องมีพอช่วยผ่อนคลายเป็นเชือกที่ประทีปคอยให้หลุดได้ และเคยทดลอง
มาแล้ว ข้าราชการบริพารที่กำลังอยู่ในภาวะเช่นนั้น โปรดพิจารณาจดลางฉบับนี้.

นายภณณ เสรฐธลักโก

สหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

△

△

△

“ท้าว ลักว่า หุด
ท้าว ลักว่า หุด
จงท้าว จงท้าว จงท้าว.”

นายเฉลิมศักดิ์ ปาละวงษ์ อยุธยา

ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช

△

△

△

งานเดือนสิบ คือ เครื่องวัดความเจริญของเมืองนครศรีธรรมราช

“เกียรติยศ ชื่อเสียง และความดี ย่อมมีอยู่กับคนปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เท่านั้น
หาไม่มีอยู่กับคนทุกคนไม่.”

พันน สุธะรณ

อัยการจังหวัดปราจีนบุรี

นางสาว และ รองนางสาวนครพนม ๒๕๐๘

การประกวดนางสาวนครพนม ๒๕๐๘ กิจกรรมที่ได้รับความนิยมในงานเดือนสิบเมืองนครพนม

จากสถิติการจัดงานเทศกาลเดือนสิบในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ทำให้ทราบว่าในแต่ละปี การจัดงานในแต่ละปีได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ของขวัญ ของรางวัล และอื่น ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ห้างร้าน ห้างทอง สโมสรธนาคาร ทั้งจากในจังหวัดนครศรีธรรมราช ต่างจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

บัญชีรายชื่อ	
บริษัท, ห้าง, ร้าน, ธนาคาร และผู้มั่งคั่ง	
ซึ่งได้บริจาคของรางวัลและของขวัญให้แก่นักกีฬา และ นักแสดง	
ในงานเดือนสิบ ปี ๒๕๐๙	
จังหวัดนครราชสีมา	
จังหวัดพระนคร	
ห้างค้าปลีกเจริญ (ขอผ่านทางห้างค้าปลีกเจริญ)	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
ธนาคารใหญ่ จำนวน ๓ ใบ	
บริษัทพานิชย์อุตสาหกรรม จำกัด และ ร้านเครื่องใช้	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
จำนวน ๑ ใบ	
สโมสรพนักงานขาย (ขอผ่านทางบริษัทพานิชย์อุตสาหกรรม)	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
ธนาคารใหญ่ จำนวน ๓ ใบ	
ห้างค้าปลีกเจริญ	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
บริษัทพานิชย์อุตสาหกรรม จำกัด (ขอผ่านทางบริษัทพานิชย์อุตสาหกรรม)	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
ธนาคารใหญ่ จำนวน ๓ ใบ	
บริษัทในสังกัดอภัยราชวงศ์ ร่วมกับ ห้างค้าปลีกเจริญ	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
จำนวน ๓ ใบ	
ห้างค้าปลีกเจริญ สหกรณ์	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
ห้างค้าปลีกเจริญ (ขอผ่านทางห้างค้าปลีกเจริญ)	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
อภัยราชวงศ์ ธนาคาร ๓ ใบ	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
ห้างค้าปลีกเจริญ จำกัด	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)
ห้างค้าปลีกเจริญ (ขอผ่านทางห้างค้าปลีกเจริญ)	อภัยราชวงศ์ (ของงอก)

ส่วนหนึ่งของสถิติจัดงานเดือนสิบ ปี พ.ศ. ๒๕๐๙

อำเภอเมืองนครราชสีมา

ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์ จำกัด นครราชสีมา	ชั้นดินแข็ง	ขนาดใหญ่	จำนวน	๑	ไร่
ร้านนครพาณิชย์	ชั้นดินแข็ง	ขนาดใหญ่	"	๑	ไร่
ห้างค้าทองคำสด	ชั้นดินแข็ง	ขนาดใหญ่	"	๑	ไร่
เจริญไฮเดิล	ชั้นดินแข็ง	ขนาดใหญ่	"	๑	ไร่
บริษัท เมธัยบริการ จำกัด นครราชสีมา	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๒	ไร่
ร้านข้าวเปลือก	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๑	ไร่
ร้านไทยบำรุงคิดแปะข้าว	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๑	ไร่
ร้านเจริญพร (สุโข)	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๑	ไร่
บริษัท ทอสมณานาวัดเต จำกัด	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๑	ไร่
บริษัท ประกันชีวิตบูรพา จำกัด ภาค ๘ นครราชสีมา	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๑	ไร่
น.พ. โกวิท ติธวัฒน์	ชั้นดินแข็ง	ขนาดกลาง	"	๑	ไร่

ถาวรวัตถุขนาดใหญ่

นายอักษร ดินสุประมา ผู้ควบคุมการไฟฟ้า	ห้างกิมเซ็ง	จำนวน	๑	ไร่
ถาวรภูมิภาค ถาวรวัตถุ (ของนอก)	ร้านสมยาพานิช	"	๑	ไร่
๑ ไร่	โรงงานเครื่องปั้นดินเผา	"	๑	ไร่
ชาวขยดลิม ถาวรวัตถุ (ของนอก)	ร้านกิมเซ็ง	"	๑	ไร่
๑ ไร่	พ.ท. เจริญ บัณญ์	"	๑	ไร่
นายบุญแย้มเกียรติ อรรถนระ อธิบดีผู้พิพากษา	องค์การ ส่งเคราะห์ทหารผ่านศึก	ภาค ๘		
ภาค ๘	จำนวน	๑	ไร่	

ถาวรวัตถุขนาดกลาง

บริษัท ไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด	พ.ท.อ. ดงดี จันทร์ทิพร	มอบ	ตำรวจภูธร	
ตำรวจนครา ถาวรวัตถุ (ของนอก)	เขต ๘	จำนวน	๑	ไร่
๑ ไร่	ร้านทองเทรคคิง	"	๑	ไร่
ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุราษฎร์ทอง	วังถ้ำหินรี	"	๑	ไร่
จำนวน ๒ ไร่				

การจัดงานในระยะหลังส่วนใหญ่จัด ๑๐ วัน ๑๐ คืน^๕ โดยมีหน่วยงานทั้งส่วนราชการและเอกชน มาร่วมขบวนแห่หมรบ มีการประกวดต่าง ๆ การออกร้านของหน่วยงานราชการ โรงเรียน การประกวดนางสาวนครศรีธรรมราช ประกวดขบวนแห่หมรบ และกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ทางคณะกรรมการจัดงานได้ย้ายสถานที่จัดงานจากสนามหน้าเมืองนครศรีธรรมราช ไปยังสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘๔ (ทุ่งท่าลาด) ซึ่งมีบริเวณกว้างขวางกว่า สถานที่สวยงามเป็นธรรมชาติ

ขบวนแห่ประเพณีวันสารทเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

^๕ ชาญกิจ ขอบทำกิจ. “ประวัติการจัดงานเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช”. เดือนสิบ ,๒๓ ที่ระลึกในการจัดงานเดือนสิบประจำปี ๒๕๒๓ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช. หน้า ๑๐๔.

ขบวนแห่หมอบในงานเทศกาลสารทเดือนสิบจังหวัดนครศรีธรรมราช บริเวณถนนราชดำเนิน ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ ตุลาคม ๒๕๓๑ โดยมี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เปิดงาน

ชาวนครศรีธรรมราช มีความเชื่อว่าบรรพบุรุษของตน ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย และ ญาติพี่น้อง ที่ล่วงลับไปแล้ว หากทำความดีไว้ เมื่อครั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ จะได้ไปเกิดในสรวงสวรรค์ แต่หากทำความชั่ว จะตกนรก กลายเป็นเปรต ต้องทนทุกข์ทรมานในอเวจี ต้องอาศัยผลบุญที่ลูกหลานอุทิศส่วนกุศลให้ในแต่ละปีเพื่อยังชีพ ดังนั้นลูกหลานที่ทำงานต่างจังหวัดจะพยายามกลับมาทำบุญวันสารทเดือนสิบให้ได้ เพื่อจะได้นำอาหารไปทำบุญที่วัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นการแสดงความกตัญญูทดแทนที่ เชื่อกันว่าหากได้ร่วมทำบุญในวันสารทไปให้ญาติผู้ล่วงลับแล้ว ญาติจะได้รับส่วนบุญได้เต็มที่ มีความสุขที่เห็นลูกหลานมากันพร้อมหน้า จะได้มีโอกาสหมั่นทำกรรม และจะได้ไปเกิดใหม่

ก่อนวันงาน ชาวบ้านจะทำขนมที่เรียกว่า กระจยสารท ขนมพอง ขนมลา ขนมกง ขนมไข่ปลา ขนมสะบ้า และขนมอื่น ๆ แล้วแต่ความนิยมของแต่ละท้องถิ่น ในวันงานจะนำข้าวปลาอาหารคาว หวาน ไปทำบุญตักบาตรที่วัด ฟังธรรม หรือขนมอื่น ๆ ไปฝากซึ่งกันและกันกับบ้านใกล้เคียง หรือหมู่ญาติมิตรที่อยู่หมู่บ้านอื่น นอกจากนี้บางคนก็นิยมนำอาหารคาวหวาน ไปไหว้สังข์ศักดิ์สิทธิ์ แม่พระโพสพ ผีนา ผีไร่ โดยวางตามกิ่งไม้ต้นไม้อื่นๆ ในสวนของตนเองอีกด้วย

อีกประการหนึ่ง เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ในช่วงเดือนสิบนี้ ได้ปักดำข้าวกล้าลงในนาหมดแล้ว กำลังงอกงาม และรอเก็บเกี่ยว จึงมีเวลาว่างพอที่จะทำบุญ เพื่อเลี้ยงตอบแทน และขอบคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม่พระโพสพ ผีไร่ ผีนา ที่ช่วยรักษาข้าวกล้า พืชผลให้เจริญงอกงามได้ผลผลิตมาก ๆ ประกอบความเชื่อว่าในช่วงนี้เปรตที่มีชื่อว่า “ปรตตูปชีวิเปรต” จะถูกปล่อยให้ขึ้นมาจากนรก เพื่อมาร้องขอส่วนบุญต่อลูกหลานญาติพี่น้อง ลูกหลาน ญาติพี่น้องจึงได้จัดอาหารคาวหวานอีกส่วนหนึ่งวางไว้ที่บริเวณวัด เรียกว่า “ตั้งเปรต” เปรตบางกลุ่มไม่สามารถเข้า ในพื้นที่บริเวณวัดได้ลูกหลานจึงนำไปตั้งไว้ริมรั้ววัดและร่วมทำพิธีส่งให้ซึ่งเรื่องนี้ก็ได้พัฒนาလာมาเป็น “การชิงเปรต” การตั้งศาลาเปรต ในเวลาต่อมา ซึ่งรูปแบบอาจแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่

ภาพบนซ้าย กิจกรรมตั้งเปรต ของวัดโพธิวงศาaram (วัดทุ่งโพธิ์) อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา

ภาพล่างซ้าย กิจกรรมชิงเปรต ของวัดท่าช้าง อำเภอพระพรหม จังหวัดนครราชสีมา

สำหรับบ้านเรือนของแต่ละคนก็จะมีการจัดสำหรับคาวหวาน ผลไม้ ขนมต่าง ๆ เพื่ออุทิศให้กับเจ้าที่ เจ้าบ้าน เจ้าเรือน ที่คอยปกป้องคุ้มครองให้เจ้าของบ้าน ลูกหลานให้มีความสุข มีชีวิตที่ราบรื่นตลอดไป

ในการทำบุญวันสารทเดือนสิบในปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ ครั้งแรกในวันแรม ๑ ค่ำ เดือนสิบ หรือที่เรียกว่า **วันรับเปรต** ตรงกับวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ ส่วนครั้งที่สอง วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือนสิบ เรียกว่า **วันส่งเปรต** ตรงกับวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นหน้าที่ของลูกหลานชาวนครศรีธรรมราช และชาวใต้ทุกคนร่วมสืบสาน ประเพณีวัฒนธรรมที่ตังามนี้ไว้ตลอดไป

ข้อมูลอ้างอิง

ขุนอาเทศคดี “ความเป็นมาของงานเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช” เดือนสิบ ๒๒ ที่ระลึกในการจัดงานเดือนสิบประจำปี ๒๕๒๒ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช.

ดิเรก พรตตะเสน “ประเพณีบุญสารทเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช” วิชา : ฉบับชีวิตปกซีโต้ ๒(๑) : ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๙.

ชาญกิจ ชอบทำกิจ. “ประวัติการจัดงานเดือนสิบของจังหวัดนครศรีธรรมราช”. เดือนสิบ ๒๓ ที่ระลึกในการจัดงานเดือนสิบประจำปี ๒๕๒๓ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช.

ปรีชา นุ่นสุข. “สารทเดือนสิบมรดกทักษิณ” อ.ส.ท. ๒๑(๒) : ๓๐, กันยายน ๒๕๒๓.

หจข สข สป ๖. ๒/๓๐ - ๓๒ เอกสารส่วนบุคคล (นายนิยม อุปรมัย)

ภ หจข สข นศ (อ)/๐๑๕๒ นายกรัฐมนตรี (นายชาติชาย ชุณหะวัณ)เอกสารรับมอบโครงการรวบรวมเอกสารประวัติศาสตร์ หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓.

ขนมวันสารทเดือนสิบ. สืบค้นจาก <https://www.google.co.th/search?bih> เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

รายนามผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช สืบค้นจาก http://www.nakhonsithammarat.go.th/web_52/provincial.php เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓.